

Nr 27.

Av herr **Petrén**, om arvode till en rådgivande psykiater vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona.

Före år 1925 bestreds den allmänna sjukvården vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona av en i denna stad bosatt läkare, som härför uppbar ett arvode å 1,400 kronor, medan den veneorologiska specialvården omhändertogs av en i Malmö bosatt specialist, som härför erhöi i arvode 5,000 kronor jämte reseersättning, som uppgick till cirka 1,000 kronor. Vid 1925 års riksdag beslöts emellertid på Kungl. Maj:ts förslag en omläggning av läkarvården vid anstalten, i det att sjukvården i sin helhet uppdrogs åt den i Malmö bosatte specialisten, som åtog sig densamma mot det förut till honom utgående arvodet, 5,000 kronor, på villkor att han bereddtes tillfälle att genom anstaltens försorg med automobil företaga vederbörliga resor mellan Malmö och Landskrona och åter. Emellertid måste det betecknas som en brist, att denna anstalt icke har tillgång på annan läkare än en specialist i könssjukdomar. Med hänsyn till klienteletts beskaffenhet skulle det nämligen vara önskvärt, att anstalten även hade en rådgivande psykiater till sin disposition. En synnerligen omsorgsfull undersökning rörande kvinnliga tvångsarbetare i Sverige åren 1916—1924, vilken socialstyrelsen utfört med tillhjälp av sin medicinska sakkunnige, professor Olof Kinberg, utvisar detta. Genom denna undersökning, vilkens resultat publicerats i Sociala Meddelanden, årg. 1925, nr 2, klarlades det, att mer än tredjedelen av de kvinnliga tvångsarbetsfångarna äro mer eller mindre psykiskt undermåliga (imbecilla resp. debila) eller på annat sätt psykiskt abnormala (hysteriska o. d.), och att mer än två tredjedelar av dem äro hemfallna till alkoholmissbruk. En rådgivande psykiater skulle hava till uppgift att lämna råd beträffande behandlingen av de psykiskt undermåliga eller eljest psykiskt abnormala samt att utfärda vederbörligt läkarbetyg, där överflyttning till sinnessjukhus eller till sinnesslöanstalt befundes indicerad. Då åtskilliga av de psykiskt undermåliga kvinnliga tvångsarbetarna säkerligen äro så undermåliga, att de kunna betecknas som imbecilla, borde en utgallring av dessa till den nyöppnade anstalten i Örebro för asociala imbecilla av kvinnön äga rum, så att dessa beklagansvärda individer icke komme att fortsätta sin hittillsvarande cirkulation mellan tvångsarbetsanstalten och storstädernas gränder. Utan att tvångsarbetsanstalten i Landskrona får en rådgivande psykiater kan man emellertid icke räkna med att klientelett där-

städes blir underkastat en närmare undersökning i sådant syfte. Och vilken ståndpunkt statsmakterna än komma att intaga till frågan, om prostitution skall betraktas som lösdriveri — varemot många skäl onekligen tala — så kommer Landskrona-anstalten alltid att bli behövlig som en bottenanstalt för kvinnliga alkoholister. Därför talar den stora procenten alkoholister bland de sedeslöst levande kvinnorna. Att det bland dem, som tvångsinternerats för alkoholism, finnes många, som äro mer eller mindre psykiskt undermåliga eller eljest psykiskt abnormalt, därom har man även från alkoholistanstalterna för män riklig erfarenhet. För den skull har också Venn-garnsanstalten erhållit en rådgivande psykiater, och tvångsarbetsanstalten å Svartsjö, vid vilken det, som bekant, även finnes en bottenanstalt för manliga alkoholister, har ju numera en läkare med långvarig psykiatrisk utbildning. Landskrona-anstalten är, som socialstyrelsens ovanberörda utredning tydligt visar, i minst lika hög grad som ovannämnda anstalter i behov av en rådgivande psykiater. Det torde numera också låta sig göra att erhålla en sådan, då statens sinnessjukhus vid Hälsingborg endast ligger på ett par mils avstånd från Landskrona.

Vad beträffar storleken av det arvode, som bör utgå till en rådgivande psykiater vid Landskrona-anstalten, torde det lämpligen kunna sättas lika med det, som utgår till den rådgivande psykiatern vid sinnessjukavdelningen å straffängelset i Jönköping och till den rådgivande psykiatern vid sinnessjukavdelningen å straffängelset i Karlstad, vilka uppdrag innehavas av överläkaren vid sinnessjukhuset i Vadstena resp. överläkaren vid sinnessjukhuset i Kristinehamn. Dessa uppbära som rådgivande psykiater vid nämnda straffängelser vardera 900 kronor i årsarvode, mot det att de äro skyldiga att minst åtta gånger på året besöka fängelset i fråga. Motsvarande föreskrift kunde lämpligen gälla för en rådgivande psykiater vid Landskrona-anstalten.

I anslutning till vad sålunda blivit anfört får jag hemställa,

att riksdagen måtte bevilja ett arvode å 900 kronor till en rådgivande psykiater vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona.

Stockholm den 21 januari 1931.

Alfred Petré.